

 SØRLANDET SYKEHUS				Foretaksnivå			Prosedyre				
Hematuri SSHF							Side 1 av 3				
Dokumentplassering: I.4.FEL.3-15				Godkjent dato: 18.02.2025		Revideres innen: 18.02.2027		Sist endret: 18.02.2025		Revisjon: 3.00	

Foretaksnivå/Fagspesifikke prosedyrer/Fellesdokumenter kirurgiske /somatiske senger/Urologi
 ENDRINGER FRA FORRIGE VERSJON: Endret ordlyden i noe utstyr. Ellers uendret

HENSIKT

Å sikre forsvarlig sykepleie til akutte innleggelser av pasienter med hematuri.

MÅLGRUPPE

Gjelder for sykepleiere og hjelpepleiere/ omsorgsarbeidere som har ansvar for pasienter med hematuri.

Bakgrunn

Pasienter med makrohematuri. Årsaker til blødning kan være nylig operert i urinveiene eks TUR-P, TUR-B. Det kan være bruk av blodfortynnende medikamenter, eks Marevan (høy PT-INR). Pasienter med cancer i blæren eller prostata. Kan også forekomme ved ureterstein, nyrestein eller UVI, spesielt hvis de bruker blodfortynnende medikamenter.

Hematuri kan utvikle seg til blæretamponade som er massiv hematuri med dannelselse av koagler som hindrer uttømming av blod og urin fra blæren. Disse pasientene må utføre ellikskylling på operasjonsstuen for rask drenasje og evakuering av koagler fra blæren. Ubehandlet kan tilstanden føre til sirkulatorisk sjokk og /eller blæreperforasjon. **Ellik-skylling er transurethral evakuering av koagler fra blæra vha. resektoskop i spinal eller narkose.**

Utredning, observasjon og evt konservativ behandling		Link til prosedyre
Symptomer	- Smerter i blæreregionen - Urinretensjon eller hyppig vannlating, små mengder av gangen - Hematuri med eller uten koagler - Vurdere grad av hematuri: tykt eller tynt på konsistens, fargen på urinen, ferske mørkerøde koagler eller gamle svarte og tørre koagler - Evt tett blærekateter eller delvis tett kateter	Blæretamponade/massiv koagelhematuri -SSA
Aktuelle undersøkelser	- PT-INR, T&S 1 og T&S 2, HgB, Hct, Trc og kreatinin - NEWS - Bladderscan (husk at koagler ikke vises ved bladderscan) eller UL av blæren - Evt urin stiks og urin bactus - Fastende inntil avklart operasjon eller ikke	Bladderscan kirurgiske senger- SSK Preoperativ forberedelse øhj/elektive pasienter - SSA
Observasjoner og tiltak	- Hvis urinen er lys blodig og uten koagler. Gi pasienten rikelig drikke eller væske iv. Observer urinen og avvent med å legge inn 3 veiskateter. Sjekk med bladderscan at pasienten ikke har resturin > 400 ml. - Hvis urinen er tykk på konsistens, mørk rød, koagler, tett kateter eller resturin må det legges 3 veiskateter og etableres gjennomskyll.	

Utarbeidet av: Wenche Nordli	Fagansvarlig: Aage Andersen/ Alf Ole Tysland	Verifisert av: □	Godkjent av: På vegne av fagdirektøren Ole Bjørn Kittang	Dok.nr: D49937
--	--	----------------------------	--	--------------------------

 SØRLANDET SYKEHU		Hematuri SSHF			Side: 2 Av: 3
Dokument-id: I.4.FEL.3-15	Utarbeidet av: Wenche Nordli	Fagansvarlig: Aage Andersen/ Alf Ole Tysland	Godkjent dato: 18.02.2025	Godkjent av: På vegne av fagdirektøren Ole Bjørn Kittang	Revisjon: 3.00

Foretaksnivå/Fagspesifikke prosedyrer/Fellesdokumenter kirurgiske /somatiske senger/Urologi

Utstyr til 3 veiskateter med gjennomskyll til blæren	- Hvis koagler tetter 3-veiskateteret slik at gjennomskyll stopper, vurderes bytte til nytt 3-veiskateter eller direkte til operasjon som ø-hjelp for Ellik-skyll. - Administrer smertestillende etter behov - Daglig tilsyn av urolog dersom pasienten har kontinuerlig gjennomskyll og ligger på en ikke-urologisk sengepost Utstyr: 3-veis hematurikateter (rød strek på kateteret) hvis massive koagler 3-veiskateter ch 22 med eller uten tiemann tupp ved mindre blødning. 2 xylocain gel, sterilt kateteriseringssett, sterilt Nacl eller klorhexidin til vask av urinrørsåpningen 20-30 ml sterilt vann til fylling av kateterballongen 3000 ml poser med nacl. Ligger i varmeskap - Urological set, 2-way. Oppheng til 3000ml skylleposer som kobles til 3 veiskateteret 4000 ml kateterpose med dråpekammer, evt sinkbøtte - Evt 50 ml skyllesprøyte med kon-tupp, steril bolle med nacl og pussbekken til manuell blæreskylling - Stativ til skylleposene	
Gjennomføring : Innleggelse av 3-veiskateter med kontinuerlig gjennomskyll	- Skal utføres av kompetent sykepleier - kan gjerne være 2 sykepleiere - Utfør håndhygiene - Koble 3000 ml NaCl poser og fyll slangen som til et iv sett. Påse at dråpekammeret er synlig- slik at en ser dråpetakten skyllet går på - Følg prosedyren Innleggelse av permanent blærekateter hos voksne - Husk å passe på at der er nok skyllevæske, at oppsamlingsposen er tømt ved overflytting til annen avdeling eller hvis pas skal til rgt-avd. Vurder om det er tilrådelig å sende pas uten tilsyn til rgt - Ved stopp i urinflowen, steng skyllet inn til blæren. Blæreskyll manuelt til klar væske ut i pussbekkenet. Obs ikke instiller mer væske enn det som aspireres. Evt sjekk med bladderscan. Hvis ikke urinflow kommer i gang- tilkall lege. Hold pasienten fastende for mulig Ellikskylling.	Innleggelse av permanent blærekateter hos voksne -SSHF Blæreskylling - SSHF
Sirkulasjon	- Obs HB, type og screening 1&2 - NEWS - Evt A.B og faste hvis pas skal til operasjon/ ellikskylling	

Utredning, observasjon og evt konservativ behandling		Link til prosedyre
Mobilisering	Hvis massiv blødning bør pasienten ha sengeleie Ved avtagende blødning bør pasienten opp og bevege seg for å kartlegge om blødningen er på retur Koble 3000 ml skylleposer på iv stativ og bruk tau til å feste 4000 ml urinposen til stativet slik at posen henger under blærenivå	
Videre plan	I samråd med legen	

 SØRLANDET SYKEHU		Hematuri SSHF			Side: 3 Av: 3
Dokument-id: I.4.FEL.3-15	Utarbeidet av: Wenche Nordli	Fagansvarlig: Aage Andersen/ Alf Ole Tysland	Godkjent dato: 18.02.2025	Godkjent av: På vegne av fagdirektøren Ole Bjørn Kittang	Revisjon: 3.00

Foretaksnivå/Fagspesifikke prosedyrer/Fellesdokumenter kirurgiske /somatiske senger/Urologi

	Hvis lys skyllevæske, koble fra skyllet med kateterpropp og sette på dagpose. Opp å gå for å kartlegge blødningen Evt seponere blærekateteret og scanne for resturin. Reise -obs at pasienten får de kontrollene han skal ha	
--	---	--

Kryssreferanser

[I.3.7-11](#)

[Innleggelse, stell, observasjoner og seponering av permanent blærekateter hos voksne SSHF](#)

[I.3.11-19](#)

[Blæreskylling - SSHF](#)

[II.SOA.APP.SENG.2.FEL-27](#)

[Preoperativ forberedelse ø-hjelp/elektive pasienter. Avdeling for pleie og poliklinikk, SSA](#)

[II.SOK.KSK.FEL.2.S-3](#)

[Bladderscan Kirurgiske Senger - SSK](#)

Eksterne referanser